

Digitálně právní témata a kauzy a jejich reflexe v médiích

Jan Vobořil

FSV UK, 23. 4. 2024

Právo a internet

Jak je to s lidskými právy v digitálním světě?

Greg Lastowka (2011)

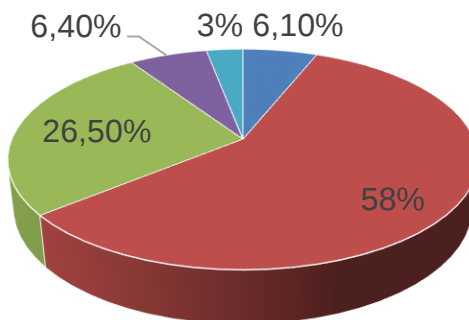
Foreword: Paving the Path of Cyberlaw. 38 William Mitchell Law Review 1. 2011

Internetové právo jako **právo automobilové**

- Dopady technologie
- Proměna krajiny
- Proměna obchodu
- Proměna rodiny a soukromí
- Proměna zločinu

Reakce judikatury, reakce legislativy

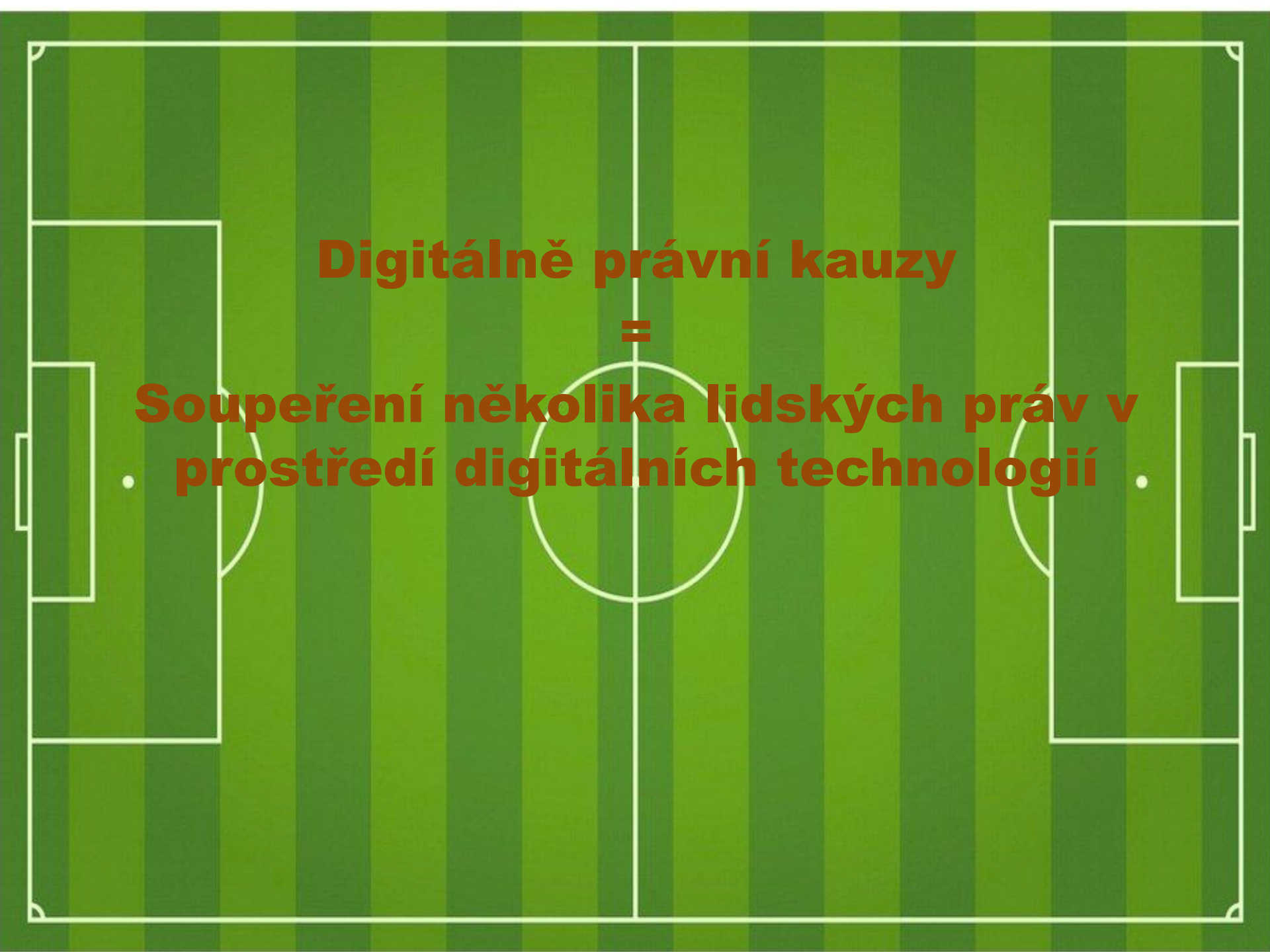
Domníváte se, že v prostředí síťových médií (internetu a sociálních sítí) platí stejná lidská práva jako mimo něj?

- Ano, platí a jsou vymáhána
- Ano, ale nejsou příliš vymahatelná
- Ne, internet by potřeboval zvláštní úpravu práv, která na něm mají platit
- Ne a nemyslím si, že by byla potřeba nějaká úprava
- Jiná odpověď

Základní práva a svobody ve vztahu k digitálnímu prostředí

- Právo na soukromí / Listovní tajemství / Ochrana osobních údajů
- Zákaz diskriminace
- Právo na lidskou důstojnost / Ochrana cti a jména
- Svoboda slova či projevu / Zákaz cenzury / Právo na informace
- Svoboda myšlení, vědeckého bádání, umělecké tvorby / Náboženská svoboda
- Vlastnické právo (včetně duševního vlastnictví)
- Právo na spravedlivou odměnu za práci, uspokojivé pracovní podmínky
- Zvláštní ochrana dětí a mladistvých

The background of the slide is a green soccer field with white lines. The field is oriented horizontally, with the goalposts on the left and right sides. The center circle and the halfway line are visible. The text is overlaid on the field.

Digitálně právní kauzy

=

**Soupeření několika lidských práv v
• prostředí digitálních technologií •**

Média a jejich role v reflexi digitálně právních kauz a témat

- ❑ některé kauzy mají původ ve spolupráci novináře a jeho zdroje – např. whistleblowing
- ❑ jiné kauzy či témata média pouze reflektují
- ❑ někde jsou média či mediální domy přímo aktéry

Jak to „pískat“?

Základní pravidla: Test proporcionality

- *kritérium vhodnosti*: zkoumá se, zdali „*institut omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout stanovený cíl*“

Jak může být přínosná kamera namontovaná na tomto místě v bytovém domě?

- *kritérium potřeby (nutnosti)*: zkoumá se, zdali by stanoveného cíle nemohlo být dosaženo „*jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod*“

Nejde stejného cíle dosáhnout lépe méně invazivními prostředky?
Třeba lepším osvětlením nebo výměnou zámku vstupních dveří?

- *kritérium poměrování*: porovnává se „*závažnost obou v kolizi stojících základních práv*“, což „*spočívá ve zvažování empirických, systémových, kontextových i hodnotových argumentů*“

Je třeba upřednostnit právo na soukromí nebo přínos pro bezpečnost obyvatel domu?

Kauza: Snowden (2013)

Soukromí x bezpečnost, whistleblowing

- Edward Snowden, 29, emerges from hiding in Hong Kong
- IT contractor says his concerns were ignored and he had to go public

Chris Greenwood and
Ewan MacArthur (Hong Kong)
Julian Burger

The whistleblowers behind the most significant Chernobyl investigations and revelations have not always had their rights, especially the right to disclosure, fully protected. In a National Security Agency (NSA) controversy, the agency has held that a government employee's disclosure of electronic surveillance was *not* whistleblowing and, therefore, not deserving the whistleblower's protection.

"I won't allow the left government to destroy peace, internal freedom and state identity," he said. "We are serious now unless the public, who are who is doing nothing more and that will be done."

[illegible]

He argued that MIA surveillance was not being effectively coordinated by all relevant agencies and would continue to grow as the technology improved.

the word he had grown up with a comfortable assurance of its power and its intended success and reinforcement. His whole autobiography was the flow of documents he produced, because "I wanted to make that the little magic to offer for my actions."

"I've learned that that I have bargained the interests of those Americans. In America, it's that nothing will change. People will see in the end that in these little cases, they'll know the lengths the government is going to take to get control over Americans' money and giving secrets, but they won't be willing to take the risk because to stand up and fight to change things, to force these representatives, is actually like a stand in their interests," he believes and.

He also accepted a warning to not assume that the intelligence was accurate. "I don't see a new international system as leading necessarily to the opposite," "I don't see agreements with other major governments, we consider that a consolidation of policy rather than a relief of it," he said. "And because that, a new leader will be standing, the world because of the crisis, both

We measured the interaction with the human chorionic gonadotropin and printed out the full genome for a large amount of information that would have been recorded with

[illegible]

2-5

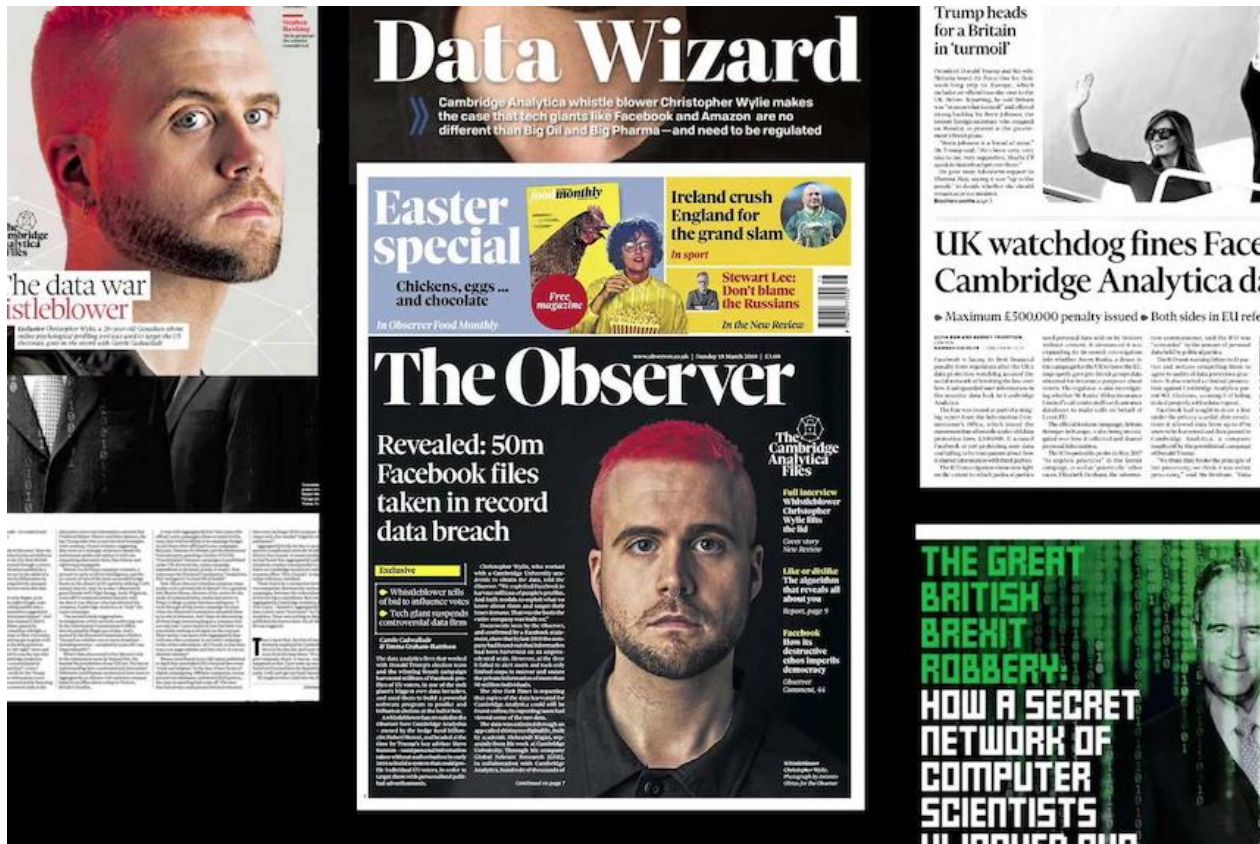
IF
SEARCHMASTER
INTERNATIONAL
FESTIVAL
4 - 21 July 2013
See page 3

- ❑ **Verizon, PRISM, Tempora**
- ❑ **zapojení technologických společností**
- ❑ **odposlechy, konflikty se spojenci**

Snowden efekt (Jay Rosen)

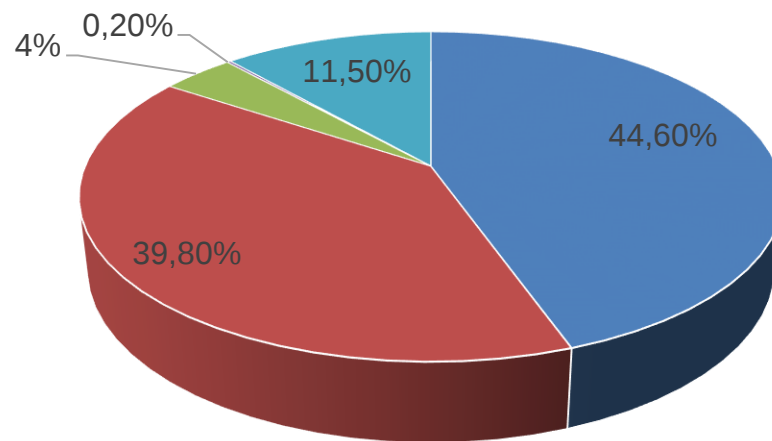
- ☐ **dopad na společnost**
- ☐ **dopad na média**
- ☐ **dopad na technologické společnosti**
- ☐ **dopad na legislativu**
 - **Patriot Act - USA Freedom Act**
 - **GDPR**
 - **Schrems I, Schrems II**

Kauza: Cambridge Analytica (2018) Hranice využívání soukromých dat soukromí x svoboda podnikání, vlastnictví

Souhlasíte s výrokem?

Technologické společnosti shromažďují o lidech mnohem víc informací, než o čem je informují.

■ Rozhodně ANO ■ Spíše ANO ■ Spíše NE ■ Rozhodně NE ■ Nedokážu posoudit

Kauza: Data retention a šmírovací vyhláška (2025)

Ochrana soukromí, svoboda projevu x bezpečnost, boj proti kriminalitě a terorismu

Stát chce vědět, které weby jste navštívili. „Snížíme tím zásah do soukromí,“ tvrdí vnitro

Resorty vnitra a průmyslu a obchodu navrhuji, aby poskytovatelé připojení k internetu zaznamenávali, které weby lidé navštěvují. K těmto citlivým informacím má mít přístup i policie a zpravodajské služby. Vyplyvá to z návrhu vyhlášky, kterou má server iROZHLAS.cz k dispozici. Resort vnitra ale obavy o soukromí odmítá. Tvrdí, že díky změně budou policisté schopni vyšetřování lépe cílit a ušetří tak soukromí těch, kterých se jejich činnost netýká.

POVOJNÍ ZPRÁVA Praha 7:00 13. března 2025

Autor
Tomáš Pika

Další texty autora:

- Žádný kybernetik, technické problémy. Úřady mizí vyměření, proč nezveřejní kritizovanou vyhlášku
- Kybernetičtí útočníci na právního správu služeb. Hrozí zveřejnění citlivých dokumentů, případ i zveřejnění

ZPRÁVY, KTERÉ JSTE NEČETLI

Samo proti sobě. Vnitro v připomínkách označilo šmírovací vyhlášku za nedomyšlenou

24. 03. 2025 POLITIKA

Ministr vnitra Vít Rakusan s premiérem Petrem Fialou. Foto: Úřad vlády

Alžběta Vejvodová

Špičky STAN se odvracejí od „šmírovací“ vyhlášky. Vymysleli ji úředníci, tvrdí

Barbora Doubravová
19. března 2025 8:04

Už i Starostové dávají ruce pryč od návrhu vyhlášky, podle níž by poskytovatelé internetu měli povinnost zaznamenávat, jaké weby lidé navštěvují. Záměr přitom vzešel z jímí vedených ministerstev vnitra a průmyslu a obchodu. Poté, co „šmírovací“ novinku odmítli i premiér Petr Fiala (ODS), ji vnitro chce z návrhu nechat odstranit. Podle místopředsedy STAN Jana Laciny za záměrem stáli „nějací lidé z ministerstva“.

Když děti obdivují masové vrahy. Experta varuje před glorifikací násilí

- ☐ **O co ve vyhlášce šlo? Co je data retention?**
- ☐ **Kontext – judikatura, právní úprava v ČR a v EU**
- ☐ **Role iRozhlasu – VeKLEP**
- ☐ **Reakce médií**
- ☐ **Reakce politiků**
- ☐ **Aktuální stav – žaloba na zadostiučinění za nemajetkovou újmu - Městský soud v Praze 22. 4. 2025 (kauza Cibulka x MPO)**

Kauza: Strážce brány Google

Poškozování trhu, poškozování spotřebitele, konflikt práva na podnikání různých subjektů

**Google zneužíval Android k potlačení konkurence.
Soud podpořil rozhodnutí Evropské komise**

Tribunál Soudního dvora Evropské unie ve středu z velké části potvrdil rozhodnutí Evropské komise, že společnost Google zneužívala svůj operační systém Android k potlačení konkurence. Aby zohlednil závažnost a délku jednání v této věci, rozhodl se snížit pokutu na 4,125 miliardy eur (101,4 miliardy Kč) z původních rekordních 4,34 miliardy eur. Vyplyvá to ze střeďečního prohlášení soudu.

Lucemburk 11:25 14. 9. 2022 (Aktualizováno: 13:16 14. 9. 2022)

E15.cz > Zahraniční > Google dostal od Evropské komise miliardovou pokutu. Ve vyhledávání zvýhodňoval vlastní p

Google dostal od Evropské komise miliardovou pokutu. Ve vyhledávání zvýhodňoval vlastní produkty

Google ve Francii zaplatí miliardovou pokutu

7. 6. 2021, 12:16
Novinky, ČTK, bož

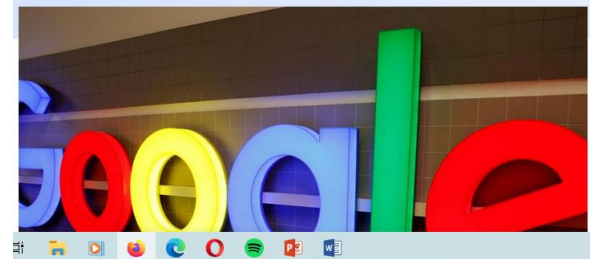

Americký internetový gigant Google ve Francii zaplatí pokutu 220 milionů eur (5,6 miliardy Kč). Při prodeji reklamy upřednostňoval vlastní produkty před klientskými, čímž podle francouzského úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zneužíval dominantního postavení na trhu.

Evropská komise dala Googlu další pokutu. Za omezování konkurence žádá 1,5 miliardy eur

AKTUALIZOVÁNO 20. 3. 2019

Americký internetový gigant Google dostal třetí pokutu od Evropské komise za zneužívání svého postavení na trhu. Firma má zaplatit 1,49 miliardy eur (zhruba 38,2 miliardy korun) kvůli omezování konkurentů na trhu s internetovou reklamou, oznámila Komise.

- ☐ **Pokuty pro Google za zneužití dominantního postavení na trhu EU – 8,25 mld EURO**
- ☐ **Monopolizace trhu internetových služeb**
- ☐ **Propojování služeb a zpracovávaných OÚ**
- ☐ **Znevýhodňování konkurenčních služeb**
- ☐ **Temné vzorce (dark patterns) – nevědomé volby**
- ☐ **Entshittification služeb (Cory Doctorow)**
- ☐ **DSA (Digital Services Act), DMA (Digital Market Act)**
- ☐ **Dopady regulace online prostředí (cookies, GDPR, copyright)**

Kauza: ACTA (2012)

Duševní vlastnictví x svoboda projevu, právo na informace, právo na soukromí

- ☐ **Obchodní dohoda proti padělatelství**
- ☐ **kontroly na hranicích, hlášení porušování duševního vlastnictví, omezování služeb (HADOPI)**
- ☐ **vlna protestů, pirátské strany**
- ☐ **širší kontext problematiky porušování copyrightu**
- ☐ **Autorskoprávní směrnice**
 - upload filtry**

Kauza: Odměny vydavatelům

Duševní vlastnictví x svoboda podnikání, svoboda projevu

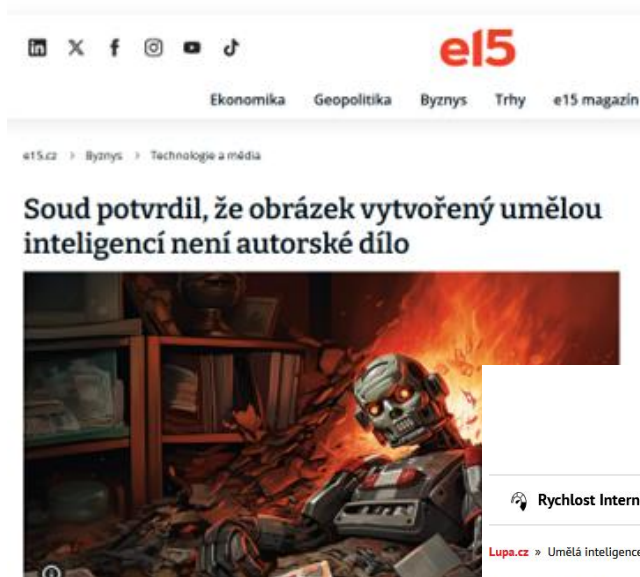

Bič na nenasytné giganty prošel Sněmovnou. Google, Facebook a spol. musí za cizí obsah řádně platit!

- ❑ **Axel Springer – reakce Google v Německu, 2023
dohoda (3,2 mil Euro ročně x požadavku 420
milionů)**
- ❑ **Autorskoprávní směrnice**
- ❑ **Platby autorskoprávních poplatků za krátké texty
ve vyhledávání**
- ❑ **Česká implementace směrnice**
- ❑ **Reakce platforem – Španělsko, Francie, ČR,
Austrálie, Kanada**
- ❑ **AI jazykové modely x autorská práva vydavatelů**

Kauza: Autorská práva AI právo vlastnické (autorská práva) x svoboda projevu

- ❑ **Využití AI k tvorbě autorského obsahu**
- ❑ **Co je autorské dílo?**
- ❑ **Co je prompt? – Námět**
- ❑ **Proměna autorských práv v souvislosti s využitím AI**

Kauza: Blokace dezinformačních webů (2022)

Svoboda projevu x Bezpečnost

cz.nic | SPRÁVCE DOMÉN CZ

ČESKY | [ENGLISH](#)

DOMÉNY REGISTRÁTOŘI O NÁS PROJEKTY

SDRUŽENÍ CZ.NIC ZABLOKOVALO WEBY ŠÍŘÍCÍ DEZINFORMACE SPOJENÉ S RUSKO-UKRAJINSKÝM KONFLIKTEM

25.02.2022 14:50

zive

POČÍTAČE MOBILY TECHNIKA

MENU NEJČTENĚJŠÍ TESTY PORADNA DISKUZNÍ FÓRUM VIDEO PRE

Dezinformace | Kyberválka

Stát blokování dezinformačních webů nenařídil, CZ.NIC a operátoři jednali dobrovolně, rozhodl soud

Petr Urban
25. ledna 2023

[SDÍLET NA FACEBOOKU](#) [TWEETNOUT](#)

foto: Arek Socha / Pixabay

Sdružení CZ.NIC přestane po třech měsících blokovat dezinformační weby

ČTK

Mobilní operátoři T-Mobile, O2 a Vodafone začali v Česku blokovat dezinformační weby

DAVID SLÍŽEK | 1. 3. 2022

[PŘIDEJTE NÁZOR](#)

WS®

DNY

Č & CS

SILNĚ STRANÍCÍ VÁM...

vysilac.cz

AKTUALIZOVÁNO · 24. 5. 2022 16:08

- ❑ **Blokace CZ.NIC, poskytovatelé připojení**
- ❑ **Sankční balíček – blokace Sputnik News**
- ❑ **Právní základ pro blokace webů**
- ❑ **Spolupráce soukromého sektoru + vlády**
- ❑ **Náhrada škody (AC24 x T-Mobile) – rozsudek Městského soudu v Praze – únor 2024**
- ❑ **Žaloba (Institut H21 a Otevřená společnost) x Ministerstvu obrany**
- ❑ **Dopad blokace na dezinfoweby**
- ❑ **Co jsou dezinformace? Je trestné jejich šíření?**
- ❑ **Akční plán boje proti dezinformacím, Legislativa pro blokace webů**

Kauza: Banga vs. Ortel (2016)

Svoboda projevu x Právo na důstojnost, Ochrana menšin

Banga versus Ortel: Policie zkoumala tisíce nenávistných příspěvků, u soudu však padl jediný trest

4. 12. 2017

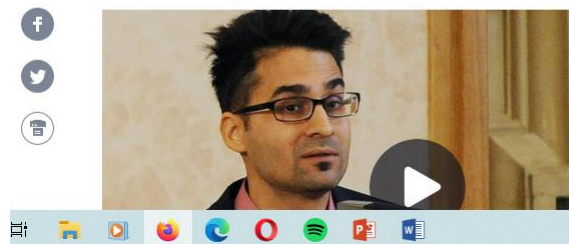
Před rokem zaplavily účet romského muzikanta Radka Bangy na Facebooku tisíce nenávistných zpráv. Nahromadily se pod příspěvkem, ve kterém vysvětloval, proč při předávání hudebních cen Český slavík na protest opustil sál.

Soud trestal rasistické výhrůžky vůči zpěváku Bangovi. Udělil podmíněný trest

9. 1. 2018

Prostějov

Za rasově motivované výhrůžky zpěváku Radoslavu Bangovi v souvislosti s jeho postojem ke kapele Ortel potrestal v úterý prostějovský soud dvaatřicetiletého Aleše Rozsívála podmíněným trestem 18 měsíců se zkušební dobou 30 měsíců. Odsoudil ho za čtyři trestné činy.

- ❑ **Český slavík – 2016**
- ❑ **18 tisíc příspěvků na FB Radka Bangy – přestupky, odsouzení**
- ❑ **Trestnost projevu:**
 - **§ 353 TZ Nebezpečné vyhrožování**
 - **§ 355 TZ Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob**
 - **§ 356 TZ Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod**
 - **§ 312e TZ Podpora a propagace terorismu**

Banga x Teroristický útok na Novém Zélandu

- ❑ **Problém algoritmů na sociálních sítích – DSA**
- ❑ **Mazání obsahu na sociálních sítích – Automatické filtry, Povinnost x Zákaz mazání, DSA - přezkum**

Kauza: Povinné datové schránky (2023)

Efektivita veřejné správy x Zákaz diskriminace, právo na soukromí, právo na lidskou důstojnost

DATOVÉ SCHRÁNKY

Pavel Pohled (Zwc9wqq)

DATOVÁ SCHRÁNKA **DATOVÝ TREZOR** **OTEVŘÍT .ZFO** **NASTAVENÍ**

ODESLANÉ ZPRÁVY

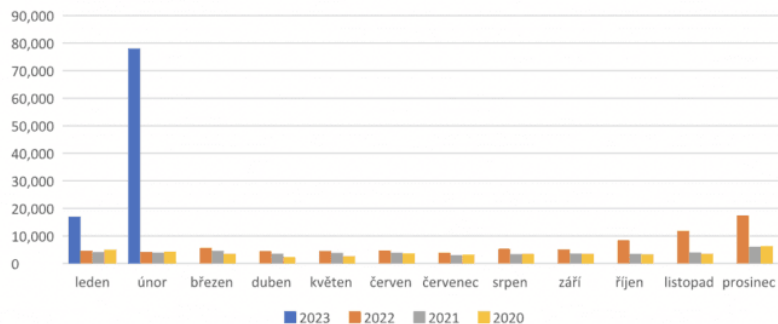
JAN BOHUSLAV ŠÍMEK
podepsané PDF
Dodáno, dnes 13:52
ID: 1529304

JAN ŠMÍDA - JAN ŠMÍDA - SOUDNÍ EXEKUTOR
RE: Výzva k dodání dokumentace
Dodáno, dnes 11:25
ID: 1529254

JAN BOHUSLAV ŠÍMEK
požadované soubory
Dodáno, dnes 11:20
ID: 1529253

JAN ŠMÍDA - JAN ŠMÍDA - SOUDNÍ EXEKUTOR
Dodáno, dnes 11:10

Počet zrušených živností 2020 - 2023

Nečekejte. Používejte datovku

Katka šla radši na výlet.

Nežtráčet čas ve frontách. Datovka a teď je pro ni úřadování, které formality vyřídí rychle z mobilu nebo na počítači.

DATOVÉ SCHRÁNKY
Jděte na chcidatovku.cz

- ❑ **Leden 2023 – zřízení datových schránek povinně všem podnikatelům a všem PO**
- ❑ **Osoby digitálně gramotné, Pozastavené živnosti**
- ❑ **Hromadné rušení živností**
- ❑ **Prosinec 2023 – 450 tisíc neotevřených schránek**
- ❑ **Březen 2024 – 250 tisíc neotevřených datovek se zprávou od exekutora nebo finančního úřadu**
- ❑ **Společenské dopady – digitální vyloučení**
- ❑ **Mediální reflexe**

Kauza: Wolt – protesty kurýrů (2023)

Právo podnikat x právo na spravedlivou mzdu, právo na uspokojivé pracovní podmínky

KAPITALISMUS PLATFORM | PROTEST

„Podle vedení jsme hloupí, když si myslíme, že bereme méně,“ kurýři Woltu dále stávkují. Podpořil je Středula

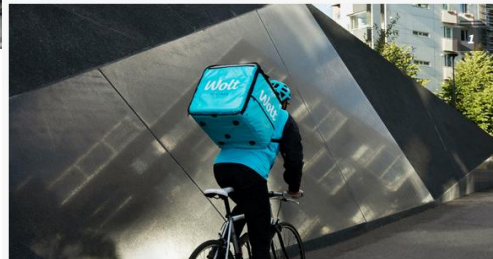
Partneři společnosti Wolt pokračují v akcích. Požadují lepší ohodnocení a transparentnost.

PSP – 14.02.23

„Wolt = bída.“ Kurýři stávkovali a demonstrovali kvůli snížení honorářů

PROTEST KURÝRŮ

Kurýři Woltu demonstrovali na Václavském náměstí. Foto: Wolt

e15

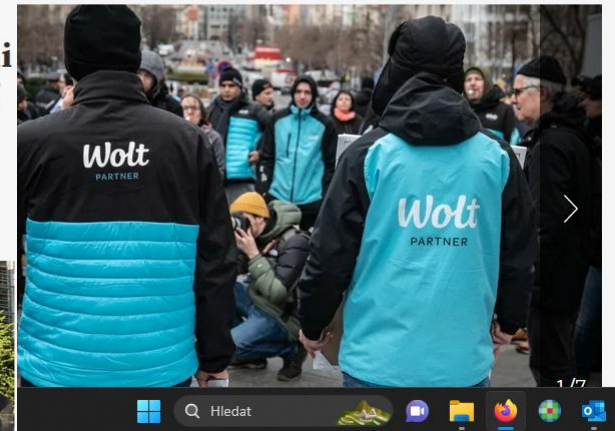
Ukrajina Daňové přiznání Workspace15 E15 Magazín

Byznys Zprávy E15 Premium Názory Podcasty Videopřehledy FinExpert

Burzy a trhy Kryptoměny Finance Reality Průmysl a energetika Technologie Sta

E15.cz > Byznys > „Kurýr není otrok.“ Poslíčci Woltu protestovali v centru Prahy

„Kurýr není otrok.“ Poslíčci Woltu protestovali v centru Prahy

- ❑ **Co je platformová práce?**
- ❑ **Algoritmický management - Klíčová role digitální technologie, která nahrazuje fyzický systém řízení – dojem nezávislosti**
- ❑ **Netransparentnost řídicích algoritmů – využití AI**
- ❑ **EU – 3 miliony lidí**
- ❑ **Míra zapojení poskytovatele digitální platformy je různá (Rohlík, Košík, Uber, Liftago, Bolt, Wolt, Foodora, Verdikto.cz)**
- ❑ **Výhody a nevýhody pro pracovníky**
- ❑ **Systém hodnocení**
- ❑ **Zaměstnanci nebo freelanceři?**
- ❑ **Konkurence tradičním odvětvím (Uber x taxislužby)**
- ❑ **Další digitální platformy – ubytování (AirBnB, Booking), FinTech**

Děkuji za pozornost

voboril@iure.org

www.digitalnisvobody.cz